

SPIS TREŚCI:

OPIS TECHNICZNY

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....
2. PODSTAWA OPRACOWANIA I WYKAZ DOKUMENTÓW FORMALNO PRAWNYCH.....
3. WEWNĘTRZNA INSTALACJA WODNO – KANALIZACYJNA.....
4. WEWNĘTRZNA INSTALACJA C.O.....
5. KOTŁOWNIA GAZOWA.....
6. INSTALACJA GAZOWA.....
7. KURTYNA POWIETRZNA .....
8. WENTYLACJA MECHANICZNA.....
9. INSTALACJA KLIMATYZACYJNA VRF.....

CZĘŚĆ RYSUNKOWA

<i>lp</i>	<i>Nazwa rys.</i>	<i>skala</i>	<i>Nr rys.</i>
1	RZUT PARTERU-INSTALACJA WOD-KAN	1:100	S-1
2	RZUT PIĘTRA - INSTALACJA WOD-KAN	1:100	S-2
3	RZUT PARTERU - INSTALACJA C.O.	1:100	S-3
4	RZUT PIĘTRA - INSTALACJA C.O.	1:100	S-4
5	RZUT PARTERU - INSTALACJA GAZOWA	1:100	S-5.
6	SCHEMAT KOTŁOWNI GAZOWEJ	--	S-6
7	RZUT PARTERU – INST. WENTYLACJI MECHANICZNEJ	1:100	S-7.
8	RZUT PIĘTRA – INST. WENTYLACJI MECHANICZNEJ	1:100	S-8.
9	RZUT PARTERU – INST. KLIMATYZACYJNA	1:100	S-9.
10	RZUT PIĘTRA– INST. KLIMATYZACYJNA	1:100	S-10.

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.

Przedmiotem opracowania jest projekt budowy instalacji sanitarnych dla inwestycji:

BUDOWA BUDYNKU USŁUGOWO-MIESZKALNEGO 39-331 CHORZELÓW, dz. nr 1239/17, obręb 37 CHORZELÓW, jednostka ewidencyjna 181105_2 GMINA MIELEC

inwestor:

EnMS Polska Sp. z o.o.,
ul. Jagiellończyka 13/20,
39-300 Mielec

2. PODSTAWA OPRACOWANIA I WYKAZ DOKUMENTÓW FORMALNO PRAWNYCH

- Warunki techniczne dostawy wody i odbioru ścieków
- Warunki techniczne przyłączenia do sieci gazowej
- uzgodnienia z inwestorem
- uzgodnienia dotyczące zastosowanych urządzeń i materiałów
- obowiązujące normy i rozporządzenia

3. WEWNĘTRZNA INSTALACJA WODNO – KANALIZACYJNA

INSTALACJA WODOCIĄGOWA

Źródłem wody dla projektowanej instalacji będzie przyłącz wodociągowy PEHD SDR17 40x4,2 mm. Ciepła woda użytkowa zostanie przygotowana przez kocioł gazowy jednofunkcyjny np. typ: MCA 45 (lub równoważny) o modulowanej mocy znamionowej przy parametrach (80/60) 8,0 - 40,0 kW, natomiast przy parametrach (50/30) 8,9 - 43,0 kW, Zużycie gazu G20 (gaz ziemny H): 0,9 - 4,4 m³/h. Dla zapewnienia dostawy ciepłej wody dobrano podgrzewacz c.w.u np. typ: SGW(S)M Tower Multi z 3 wężownicami o pojemności 300 dm³ lub równoważny.

Punkty poboru wody :

ZL Bateria zlewozmywakowa
U Baterii umywalkowa
BW Bateria wannowa
N Natrysk
WC płuczki ustępowe
PR Zawór do pralki
ZMY Zawór do zmywarki
Zcz Zawory czerpalne
PI/BI Zawory bidetowe

URZĄDZENIE	U	ZL	N	BW	PI/BI	WC	PR	ZMY	Zcz	suma	suma
WYPŁYW. NORMATYWNY	0,07	0,07	0,15	0,15	0,15	0,13	0,25	0,15	0,3	ZW	CW
	6	5	2	0	2	5	1	1	3		
RAZEM	0,42	0,35	0,3	0	0,3	0,65	0,25	0,15	0,9	2,87	1,07

Razem $S_{qn} = 3,94$ [dm³/s]

$q_s = 0,682 \cdot (S_{qn})^{0,45} - 0,14$; [l/s]

$q_s = 1,12$ [l/s],

$v = \frac{4 \cdot Q \cdot 0,001}{\pi d^2}$ [m/s],

$v = 0,89$ [m/s]

$d = \sqrt{\frac{4 \cdot q_s \cdot 10^{-3}}{\pi v}}$ [m];

$d = 0,040$ [m],

wg warunków dostawy wody i przyłączenia obiektu do sieci wodociągowej projektuje się:

- przyłącz wodny PEHD SDR17 Ø 40 x 4,2 mm
- wodomierz DN 1" $Q_{nom} = 2,5$ m³/h
- filtr/reduktor DN25 nastawa 2,51 Bar

INSTALACJA ZIMNEJ, CIEPŁEJ I CYRKULACYJNEJ WODY UŻYTKOWEJ:

Przewody zimnej wody wykonać z sieciowanego polietylenu PE-Xc np. wykorzystując uniwersalną rurę wielowarstwową "Copipe" w sztangach i złączki prasowane "Cofit P" (np.: w "Combi-systemie lub innym o równoważnych parametrach) w kotłowni w pobliżu źródła ciepła przewody wykonać z rur ze stali węglowej zewnętrznie ocynkowanej.

Przewody rozprowadzające wodę zimną, c.w.u i cyrkulacyjną układać wg rysunków: 1.S. i 2.S projektu budowlanego. Rurociągi należy zaizolować cieplnie przy pomocy otuliny termoizolacyjnej z pianki poliuretanowej.

Przewody poziome rozprowadzające prowadzić w w-wie sufitu podwieszonego. Mocowanie przewodów wykonać za pomocą uchwytów w odległościach max. 2,0 m, należy przestrzegać prawidłowego rozmieszczenia podpór sztywnych i przesuwnych oraz tam gdzie to konieczne, rozmieszczenia kompensatorów w celu umożliwienia naturalnej i sztucznej kompensacji termicznej przewodów.

Podejścia do przyborów wykonać przy pomocy trójników ustalonych w bruzdzie ściennej i owinać otuliną termoizolacyjną pozostawiając miejsce na ruchy wynikłe z wydłużeń termicznych. Na podejściach przed przyborami na przewodach wody zimnej zamontować zawory odcinające. Jako zawory odcinające przyjęto zawory kulowe wodociągowe. Przejścia rur przez przegrody budowlane wykonać w tulejach ochronnych. Instalacje montować zgodnie z zaleceniami producenta rur.

Po wykonaniu instalacji wodociągowej należy wykonać próbę szczelności. Badanie szczelności winno być wykonane przed wykonaniem zabudowania instalacji i w temperaturze powietrza wewnętrznego powyżej 0°C. Po stwierdzeniu szczelności, instalację należy poddać próbie podwyższonego ciśnienia. Instalacja wodociągowa przy ciśnieniu próbnym równym 1.5

krotnej wartości ciśnienia roboczego, lecz nie mniejszej niż 0.9 MPa nie powinna wykazywać przecieków na przewodach, armaturze i połączeniach. Po dokonaniu próby ciśnienia należy wszystkie instalacje dokładnie przepłukać i poddać dezynfekcji.

Instalację ciepłej i zimnej wody należy wykonać zgodnie z Instrukcją montażu rur polipropylenowych.

ZAPOTRZEBOWANIE NA MOC CIEPLNA NA CELE PRZYGOTOWANIA C.W.U.

Dane do obliczeń:

Ilość osób: $n = 10$ osób

Średnia dobowa na 1 użytkownika: 30,00 l/os*d

$N_h = 9,32 * 10^{-0,244} = 5,31$

Współczynnik akumulacji: $\phi_{obl} = 0,25$

1) Przepływ średni dobowy:

$$q_{d,śr} = 7 * 30 = 210,00 \frac{l}{d}$$

2) Przepływ średni godzinowy

$$q_{h,śr} = \frac{210}{18} = 11,66 \frac{l}{h}$$

3) Przepływ godzinowy maksymalny

$$q_{h,max} = 11,66 * 5,31 = 61,95 \frac{l}{h}$$

4) Maksymalne zapotrzebowanie na moc cieplną

$$Q_{cwu}^{h,max} = \frac{61,95}{3600} * 4,19 * (60 - 10) = 3,61 kW$$

5) Objętość zbiornika c.w.u.

$$V_z^{obl} = 90 * \phi_{obl} * n * \log N_h = 163,15 dm^3$$

6) Rzeczywisty współczynnik akumulacji

$$\phi_{rz} = \frac{V_z^{rz}}{V_z^{obl}} * \phi_{obl} = \frac{163,15}{300,00} * 0,25 = 0,14$$

7) Współczynnik redukcji

$$\psi = \frac{1}{(N_h - 1) * \phi + 1} = 0,52$$

8) Zredukowana moc układu przygotowania c.w.u.

$$Q_{cwu}^{zr} = Q_{cwu}^{h,max} * \psi = 3,61 * 0,52 = 1,90 kW$$

Dobrano zbiornik c.w.u np. typ: SGW(S)M Tower Multi z 3 węzownicami o pojemności 300 dm³ (lub równoważny). Celowo zawyżono parametry zbiornika c.w.u. biorąc pod uwagę specyfikę działalności firmy - możliwość robienia doświadczeń z odnawialnymi źródłami energii.

OBLICZENIA KANALIZACJI SANITARNEJ.

Przepływ obliczeniowy dla kanalizacji sanitarnej :

$q_s = k * \sqrt{(\sum AW_s)}$, gdzie :

AWs – równoważnik odpływu zależny od przyboru - przyjęto na podstawie projektowanych przyborów AWs = 25,80 l/s

k – odpływ charakterystyczny – przyjęto k = 0,5 l/s

$$q_s = 0,5 \times 25,80^{0,5} = 2,54 \text{ l/s}$$

URZĄDZENIE	U	ZL	N	BW	PI	WC	PR	WPUST POD. DN50	ZMY	SUMA Σ Aws
Aws	0,5	1	1	1	0,15	2,5	1	1	1	
liczba urz.	6	5	2	0	2	5	1	1	1	
RAZEM	3	5	2	0	0,3	12,5	1	1	1	25,8

- NA podstawie Σ Aws – dobrano przykanalik DN 160 [mm]

4. WEWNĘTRZNA INSTALACJA C.O.

INSTALACJA GRZEJNIKOWA

Zaprojektowano ogrzewanie C.O grzejnikami płytowymi dolno zasilanymi ze zintegrowaną wkładką zaworową. Grzejniki należy zawieszać na ścianie, na wysokości 10 cm od wykończonej podłogi, przy pomocy kompletu uchwytów montażowych. Przy montażu grzejników należy przestrzegać minimalnych odległości od elementów budowlanych: 5 cm od ściany za grzejnikiem, 15 cm od bocznej ściany lub wnęki, 25 cm od bocznej ściany od tej strony grzejnika gdzie zamontowana jest armatura grzejnikowa oraz 30 cm od sufitu.

ZAŁOŻENIA DO OBLICZEŃ C.O.

- Temperatura wody grzejnej - 70 / 50 °C
- Ciśnienie statyczne w instalacji c,o, - 2,5 atm.
- Ogrzewanie bez przerwy, lecz z osłabieniem w nocy
- Strefa klimatyczna III
- Projektowana temperatura zewnętrzna -20 °C
- Stacja meteorologiczna – Sandomierz
- Wietrzność miejscowa duża
- Płożenie budynku – średnio osłonięte

PRZEWODY C.O. DO GRZEJNIKÓW

Instalację do grzejników wykonać w układzie rozdzielaczowym z rur polietylenowych wielowarstwowych np. PE-RT/Al/PE-RT – o ciśnieniu roboczym do 10 Bar. Rozprowadzenie ciepła do grzejników wykonać w w-wie posadzki - podejścia do grzejników w brzdach ściennych. Instalacja w kotłowni oraz doprowadzenie ciepła do szafek rozdzielaczy grzejnikowych projektowana jest w systemie rur ze stali węglowej RSt 34–2 numer materiału 1.0034 wg DIN EN 10305–3, rury zewnętrznie galwanicznie ocynkowane (Fe/Zn 88) warstwą o grubości 8–15 μ m.

Łączenie elementów w technologii „press” pozwala na uzyskanie połączeń o zminimalizowanym przewężeniu przekroju rury, co znacznie zmniejsza straty ciśnienia w całej instalacji. Doprowadzenie do rozdzielaczy wykonać w w-wie sufitu podwieszzonego na parterze i piętrze projektowanej inwestycji.

Instalację ciepła do nagrzewnicy centrali wentylacyjnej wykonać z rur ze stali węglowej RSt 34–2 numer materiału 1.0034 wg DIN EN 10305–3 – blok regulacyjny nagrzewnicy pokazano na rys

4.S. niniejszego opracowania. Przewody prowadzić z 0,3% spadkiem zgodnym z kierunkiem przepływu wody i zakończyć zaworem odpowietrzającym w najwyższym punkcie instalacji c.t. Całość instalacji c.t. należy zaizolować termicznie.

Przy układaniu przewodów należy zwrócić uwagę aby przewody miały możliwość kompensacji naturalnej i sztucznej za pomocą kompensatorów u-kształtowych.

Kompensację naturalną należy uzyskać poprzez właściwe rozmieszczenie podpór stałych, należy zwrócić uwagę aby w uchwytach i przejściach przez ściany i stropy rura miała możliwość swobodnego przemieszczania się. Gdy rury pomiędzy dwoma punktami stałymi nie mają możliwości przemieszczania się należy wstawić kompensator.

Maksymalne odstępów podpór przesuwnych dla rur stalowych 1.0034 wynoszą :

Tab. 4 Maksymalny rozstaw podpór rurociągów

Srednica rury [mm]	Odległość mocowań [m]
12	1,00
15	1,25
18	1,50
22	2,00
28	2,25
35	2,75
42	3,00
54	3,50
66,7	4,25
76,1	4,25
88,9	4,75
108	5,00

dla pionowych odcinków odległości mocowań do średnicy DN22 można zwiększyć o 30%, dla pionowych odcinków odległości mocowań powyżej średnicy DN22 można zwiększyć o 10%. Przy układzie rozdzielcowym z przewodów PE-RT/Al/PE-RT odcinki w posadzkach wykonać bez połączeń z jednolitego przewodu który należy połączyć z rozdzielaczem i grzejnikiem za pomocą śrubunków mosiężnych do rur PE-RT . Przy prowadzeniu przewodów należy zachować minimalny promień gięcia równy 5 d zewn. Podejścia do grzejników wykonać od dołu ze ściany z zastosowaniem zestawów przyłączeniowych o figurze kątowej.

Przewody poziome - rozprowadzające do grzejników prowadzić w w-wie posadzkowej a podejścia do grzejników bruzdach ściennych. Instalację grzejnikową należy prowadzić w izolacji termicznej bez spadków.

Przy układaniu przewodów należy zwrócić uwagę na kompensację oraz lokalizację punktów stałych na instalacji c.o. Punkty stałe należy stosować przy odgałęzieniach.

Maksymalne odstępów podpór przesuwnych dla rur PE-RT/Al/PE-RT wynoszą :

rura Dz 16 - odstęp 1,2 m

rura Dz 20 - odstęp 1.3 m

rura Dz 26 - odstęp 1.5 m

rura Dz 32 - odstęp 1.6 m

Miejsca zamocowań powinny uwzględniać zasady kompensacji wydłużeń. Kompensacja wydłużeń cieplnych- naturalna i kompensatorami u-kształtowymi. Przejścia przewodów przez przegrody budowlane należy wykonać w tulejach ochronnych umożliwiając swobodne przemieszczanie się zaizolowanego przewodu.

Do mocowania przewodów do ścian należy zastosować uchwyty mocujące z tworzyw sztucznych lub stalowych ze specjalną podkładką elastyczną. Przejścia przez przegrody ścienne w tulejach ochronnych z rur polipropylenowych uszczelnione kitem elastycznym. Po zmontowaniu instalacji wykonać próbę szczelności, szczególnie instalacji układanej w posadzce, przed wylaniem warstw posadzkowych. Regulację obiegu grzewczego należy przeprowadzić poprzez nastawy wstępne zaworów grzejnikowych (dobrano zawory termostatyczne produkcji np.: Oventrop).

Tab. Zestawienie grzejników np. typ RADSON INTEGRA lub równoważne

	Produkt	H [mm]	L [mm]	D [mm]	Kod katalogowy	Ilość	Jednostka
Zestawienie grzejników							
RADSON INTEGRA							
Grzejniki prawe zintegrowane - RADSON INTEGRA							
	11INT/600	600	400	61		1	szt.
RADSON INTEGRA							
Grzejniki prawe zintegrowane - RADSON INTEGRA							
	11INT/600	600	520	61		1	szt.
RADSON INTEGRA							
Grzejniki prawe zintegrowane - RADSON INTEGRA							
	11INT/600	600	600	61		5	szt.
RADSON INTEGRA							
Grzejniki prawe zintegrowane - RADSON INTEGRA							
	11INT/600	600	1200	61		1	szt.
RADSON INTEGRA							
Grzejniki prawe zintegrowane - RADSON INTEGRA							
	11INT/600	600	1400	61		2	szt.
RADSON INTEGRA							
Grzejniki prawe zintegrowane - RADSON INTEGRA							
	11INT/600	600	1800	61		1	szt.
	21INT/600	600	600	80		1	szt.
	22INT/300	300	3000	105		1	szt.
	22INT/600	600	400	105		2	szt.
RADSON INTEGRA							
Grzejniki prawe zintegrowane - RADSON INTEGRA							
	22INT/600	600	600	105		5	szt.
RADSON INTEGRA							
Grzejniki prawe zintegrowane - RADSON INTEGRA							
	22INT/600	600	720	105		2	szt.
RADSON INTEGRA							
Grzejniki prawe zintegrowane - RADSON INTEGRA							
	22INT/600	600	1000	105		1	szt.

RADSON INTEGRA							
Grzejniki prawe zintegrowane - RADSON INTEGRA							
	22INT/600	600	1120	105		4	szt.
RADSON INTEGRA							
Grzejniki prawe zintegrowane - RADSON INTEGRA							
	22INT/600	600	1200	105		1	szt.
RADSON INTEGRA							
Grzejniki prawe zintegrowane - RADSON INTEGRA							
	22INT/600	600	1600	105		2	szt.
RADSON łazienkowe							
Grzejniki prawe niezintegrowane - RADSON łazienkowe							
	SAC18	1760	600	100		1	szt.
RADSON łazienkowe							
Grzejniki prawe niezintegrowane - RADSON łazienkowe							
	SAC18	1760	740	100		1	szt.
Elementy spoza katalogów							
Odbiorniki o narzuconym oporze - Elementy spoza katalogów							
	Odbiornik o narzuconym oporze: 0.01, $\Phi=16200$ W, $\Delta p=4,60$ kPa					1	szt.
	Odbiornik o narzuconym oporze: 1, $\Phi=2400$ W, $\Delta p=0,90$ kPa					1	szt.

5. KOTŁOWNIA GAZOWA

Obliczenia zapotrzebowania na potrzeby C.O wykonano za pomocą Programu obliczeniowego OZC.

Tab.5. 1. Parametry kotła

	Q Centrala wentylacyjna	Q Kutryna powietrzna	Q c.o.	Wielkość kotła
	[kW]	[kW]	[kW]	[kW]
Obieg kotłowy	2,40	16,20	24,79	43,39

obieg kotłowy:

Dobrano kocioł np. typ: MCA 45 (lub równoważny) o modulowanej mocy znamionowej przy parametrach (80/60) 8,0 - 40,0 kW, natomiast przy parametrach (50/30) 8,9 - 43,0 kW, zużycie gazu G20 (gaz ziemny H) - 0,9 - 4,4 m³/h.

Tab.5. 2. Parametry kotła

Lp.	Parametr	Jedn.	Wartość
1.	Zakres nominalnej mocy cieplnej 80/60°C	kW	8,0 - 40,0
2.	Zakres nominalnej mocy cieplnej 50/30°C	kW	8,9 - 43,0
3.	Sprawność przy średniej temperaturze 70°C	%	97,20
4.	Sprawność przy 30% przy temperaturze powrotu (30°C)	%	107,70
7.	Pojemność wodna	dm ³	5,50
8.	Ciężar	kg	53
9.	Napięcie/częstotliwość zasilania	V/Hz	230/50
10.	Stopień ochrony instalacji elektrycznej	IPX4D	20

Obieg kotłowy obsługuje:

- obieg zasilania nagrzewnicy centrali wentylacyjnej,
- obieg ogrzewania grzejnikami płytowymi razem z obiegiem kurtyny powietrznej.

Dla zabezpieczenia kotła przed nadmiernym wzrostem ciśnienia zaprojektowano zawór bezpieczeństwa na kotle firmy Syr, typ 1915 średnica 1/2'', nastawa 2,5 bar.

1) Dobór zaworu bezpieczeństwa dla kotła

- Przepustowość zaworu bezpieczeństwa:

$$m \geq 3600 * \frac{N}{r}$$

gdzie:

N – maksymalna trwała moc cieplna kotła [kW],

r – ciepło parowania wody przy ciśnieniu przed zaworem bezpieczeństwa [kJ/kg].

r = 2133,4 kJ/kg

$$m \geq 3600 * \frac{43,00}{r}$$

$$m \geq 57,37 \text{ [kg/h]}$$

Az1 – Obliczeniowa powierzchnia kanału dopływowego

$$Az1 = \frac{m}{10 * K1 * \alpha_w * (p1 + 0,1)} = 60,71$$

K1 – współczynnik poprawkowy uwzględniający właściwości pary i jej parametry przed zaworem – 0,54 [-],

α_w – współczynnik wypływu dla par i gazów – 0,50 [-],

p1 maksymalne nadciśnienie płynu przed zaworem bezpieczeństwa – 0.25 MPa,

- Średnica zaworu bezpieczeństwa

$$d = \sqrt{\frac{4 * Az1}{\pi}}$$

$$d = 8,80 \text{ mm}$$

Dobrano membranowy zawór bezpieczeństwa SYR 1915, o średnicy 1/2" i ciśnieniu początku otwarcia 2,5 bar.

2) Dobór zaworów bezpieczeństwa dla zabezpieczenia zasobników c.w.u.

- Przepustowość zaworu bezpieczeństwa

$$G = 0,16 * V$$

gdzie:

G – przepustowość zaworu bezpieczeństwa, kg/h;

V – pojemność wodna podgrzewacza, m³.

$$G = 0,16 * 300 = 48,00 \frac{kg}{h}$$

- Średnica i dobór zaworu bezpieczeństwa

$$d_{min} = \sqrt{\frac{4 * G}{\pi * 1,59 * \alpha_c * \sqrt{(1,1 * p_1 - p_2) * \gamma}}}$$

gdzie:

d_{min} – minimalna średnica kanału dolotowego w zaworze pod grzybem, mm;

G - przepustowość zaworu bezpieczeństwa, kg/h;

α_c – współczynnik wypływowy zaworu bezpieczeństwa wg danych katalogowych wytwórcy, -;

p_1 – ciśnienie dopuszczalne podgrzewacza, MPa;

p_2 – ciśnienie na wylocie zaworu (przy wylocie do atmosfery, $p_2 = 0$ bar), bar;

γ – ciężar objętościowy wody użytkowej przy temperaturze dopuszczalnej, kg/m³.

$$p_1 = 6 \text{ bar}$$

$$\gamma = 961,9 \text{ kg/m}^3$$

$$\alpha_c = 0,20$$

$$d_{min} = \sqrt{\frac{4 * 48,00}{\pi * 1,59 * 0,2 * \sqrt{(1,1 * 0,6 - 0) * 961,9}}} = 2,76 \text{ mm}$$

Dobrano membranowy zawór bezpieczeństwa SYR 2115 dla zasobnika c.w.u., o średnicy 3/4" i ciśnieniu początku otwarcia 6 bar, którego średnica króćca dopływowego pod grzybem wynosi $d_{nom} = 14$ mm, a więc $d_{nom} > d_{min}$.

3) Dobór naczynia wzbiorczego dla instalacji c.w.u.

- Minimalna pojemność użytkowa naczynia wzbiorczego przeponowego

$$V_u = 1,1 * V * \rho_1 * \Delta v$$

gdzie:

V_u – pojemność użytkowa naczynia wzbiorczego przeponowego dm³,

ρ_1 – gęstość wody instalacyjnej w temperaturze 10°C kg/m³,

Δv - przyrost objętości właściwej wody instalacyjnej przy jej ogrzaniu od t_1 do t_2 , dm³/kg,

V – pojemność zasobnika c.w.u., m³.

$$V_u = 1,1 * 0,300 * 999,7 * 0,0168 = 5,54 \text{ dm}^3$$

- Pojemność całkowita naczynia wzbiorczego przeponowego

$$V_n = V_u * \frac{p_{max} + 1}{p_{max} - p}$$

$$V_u = 5,54 \text{ dm}^3$$

$$p_{max} = 6,0 \text{ bar}$$

$$p = p_{st} + 0,2 = 0,78 + 0,2 = 0,98 \text{ bar}$$

$$p_{st} = 999,7 * 9,81 * 0,80 = 7845,65 \text{ Pa} = 0,78 \text{ bar}$$

$$V_n = 5,54 * \frac{6 + 1}{6 - 0,98} = 7,73 \text{ dm}^3$$

Dobrano dla zasobnika c.w.u. o pojemności 300 l jedno naczynie zbiorcze np. typ DD 18 (lub równoważne).

- Rura zbiorcza

Wewnętrzna średnica rury zbiorczej:

$$d = 0,7 * \sqrt{V_u}$$

$$d = 1,64 \text{ mm}$$

Dobrano rurę zbiorczą o średnicy 20 mm.

Rurę zbiorczą należy prowadzić do naczynia zbiorczego ze stałym spadkiem 5% w jego kierunku. Naczynie zamontować jako przepływowe na złączce systemowej np. typ Flowjet 3/4" (lub równoważnej).

4) Dobór naczynia zbiorczego dla zabezpieczenia instalacji grzewczej

Minimalna pojemność użytkowa naczynia zbiorczego przeponowego

$$V_u = 1,1 * V * \rho_1 * \Delta v$$

gdzie:

V_u – pojemność użytkowa naczynia zbiorczego przeponowego dm^3 ,

ρ_1 – gęstość wody instalacyjnej w temperaturze 10°C kg/m^3 ,

Δv - przyrost objętości właściwej wody instalacyjnej przy jej ogrzaniu od t_1 do t_2 , dm^3/kg ,

V – pojemność instalacji c.o. wraz z pojemnością kotła dm^3 .

$$V = 322,80 + 5,50 = 328,30 \text{ m}^3$$

$$V_u = 1,1 * 0,328 * 999,7 * 0,0256 = 9,23 \text{ dm}^3$$

5) Pojemność całkowita naczynia zbiorczego przeponowego

$$V_n = V_u * \frac{p_{max} + 1}{p_{max} - p}$$

$$V_u = 9,23 \text{ dm}^3$$

$$p_{max} = 2,0 \text{ bar}$$

$$p = p_{st} + 0,2 = 0,78 + 0,2 = 0,98 \text{ bar}$$

$$p_{st} = 999,7 * 9,81 * 0,80 = 7845,65 \text{ Pa} = 0,78 \text{ bar}$$

$$V_n = 9,23 * \frac{2,0 + 1}{2,0 - 0,98} = 27,15 \text{ dm}^3$$

Dobrano naczynia zbiorcze np. typ NG35 (lub równoważne) wyposażone w złącze np. typ SU samoodcinające z możliwością opróżniania o średnicy 3/4" (lub równoważne).

Rura zbiorcza

Wewnętrzna średnica rury zbiorczej:

$$d = 0,7 * \sqrt{V_u}$$

d = 2,12 mm

Dobrano rurę zbiorczą o średnicy 20 mm.

Rurę zbiorczą należy prowadzić do naczynia zbiorczego ze stałym spadkiem 5% w jego kierunku.

Praca kotła odbywa się przy parametrze 70/50 °C w warunkach obliczeniowych, dla temperatur niższych od obliczeniowych regulacja temperatury następuje wg indywidualnie dobranej krzywej grzewczej. Dla właściwego oczyszczenia wody w instalacji zaprojektowano filtry siatkowe. Projektuje się również stację zmiękczenia wody kotłowej do podtrzymania właściwych parametrów wody grzewczej co znacznie poprawia i wydłuża eksploatacji instalacji grzewczej.

Na rurze zbiorczej, przed naczyniem przeponowym zainstalować manometr kontaktowy z wyprowadzeniem sygnału do elementów wskazujących stan awaryjny (lampa ostrzegawcza i sygnał dźwiękowy). Manometr kontaktowy sygnalizować będzie nadmierny spadek lub wzrost ciśnienia w instalacjach grzewczych.

Dla poprawnej jakości układu grzewczego projektuje się sprzęgło hydrauliczne z izolacją np. typ: GV-45 60/60-1" przepływ maks. 3,0 m³/h (lub równoważne)

6) Dobór sprzęgła hydraulicznego

$$P_k = \frac{Q_k}{\rho * c_p * \Delta T_k} * 36$$

Gdzie:

Q_k – moc kotłowni, [kW],

ρ – gęstość wody dla max. temperatury czynnika, [$\frac{kg}{m^3}$],

c_p – ciepło właściwe wody dla max. temperatury czynnika wpływającego do sprzęgła, [$\frac{kJ}{kg * K}$],

ΔT_k – różnica temperatur dla czynnika wpływającego i wypływającego ze sprzęgła od strony układu kotłowego, [°C].

$$P_k = \frac{43}{977,80 * 4,195 * (70 - 50)} * 3600 = 1,88 \frac{m^3}{h}$$

Projektuje się sprzęgło hydrauliczne o przepływie minimalnym dla kotła MCA45 1,72 m³/h typu: GV-46 80/60-11/4" maks. 4,5 m³/h.

7) Pompy układu hydraulicznego

P1 pompa obiegu ogrzewania grzejnikowego i kurtyny powietrznej z mieszaczem 70/50 °C np.:

Stratos 25/1-10 CAN PN 10

Punkt pracy:

HP- 7,59 m

Q = 1,767 m³/h

Zasilanie:

1x230V, 50 Hz

Moc znamionowa P2 - 140 W

P2 pompa obiegu ciepła technologicznego (centrala wentylacyjna) 70/50 oC np.:

Yonos PICO 25/1-4

Punkt pracy:

HP- 2,50 m

Q = 0,210 m³/h

Zasilanie:

1x230V, 50 Hz

Pobór mocy 20 W

P3 pompa bloku regulacyjnego (centrala wentylacyjna) 70/50 oC np.:

Yonos PICO 25/1-4

Punkt pracy:

HP- 2,59 m

Q = 0,230 m³/h

Zasilanie:

1x230V, 50 Hz

Pobór mocy 20 W

P4 Pompa obiegu kotłowego

wydajność pompy:

$$m_k = Q/c \cdot (T_z - T_p)$$

$$m_k = 43,00 / 977,80 \cdot 4,195 \cdot (80 - 60) = 0,524 \text{ kg/s} = (1,88) \cdot 1,1 = 2,07 \text{ m}^3/\text{h}$$

wysokość podnoszenia pompy:

opór kotła po stronie wodnej 9,0 kPa + 6 kPa

Yonos PICO 25/1-6

Punkt pracy:

HP- 1,50 m

Q = 2,07 m³/h

Zasilanie:

1x230V, 50 Hz

Pobór mocy 40 W

P5 Pompa cyrkulacyjna

Star-Z NOVA

Punkt pracy:

HP- 0,50 m

Q = 0,036 m³/h

Zasilanie:
1x230V, 50 Hz
Moc znamionowa P2 – 0,9 W

WYTYCZNE INSTALACYJNE DLA KOTŁOWNI:

1. Urządzenia kotłowni montować wd. rysunków projektowych.
2. Spaliny z kotła oraz świeże powietrze do spalania należy odprowadzić poprzez przewód koncentryczny 125/80 (prace wykonać wg zaleceń producenta).
3. Kocioł oraz instalację kotłową montować wg. wytycznych producenta kotła.
4. Wszystkie przejścia przez przegrody dzielące różne strefy pożarowe zabezpieczyć masami ppoż o odpowiedniej odporności ogniowej.
5. Urządzenia w kotłowni należy zasilć elektrycznie wg wytycznych producenta wybranych urządzeń.

WENTYLACJA KOTŁOWNI

W pomieszczeniu, w którym zainstalowane są kotły, powinien być zapewniony nawiew niezbędnego strumienia powietrza dla prawidłowej pracy kotłów (z otwartą komorą spalania), a także wywiew powietrza dla wentylacji kotłowni [§ 136.11 - Dz. U. Nr 75].

Wywiew

wywiew poprzez komin nie mniejszy jak 14x14 cm².

Wywiew powietrza odbywał się będzie kałem wentylacji grawitacyjnej z wlotem umieszczonym pod stropem kotłowni wg projektu architektonicznego (stosowanie wentylacji wyciągowej mechanicznej jest niedopuszczalne)

6. INSTALACJA GAZOWA

INSTALACJA WEWNĘTRZNA

Instalacja gazowa będzie opatrywana z gazociągu sieciowego średniego ciśnienia, ciśnienie w miejscu przyłączenia instalacji gazowej 1,8 – 2,5 kPa.

Projekt przyłącza gazu zostanie opracowany wg warunków technicznych przyłączenia do sieci gazowej przez właściwy terytorialnie Rejon Dystrybucji Gazu.

Na ścianie budynku należy umieścić skrzynkę zaworową o wymiarach 500x500x250 z układem pomiarowym

W kotłowni zamontowany będzie:

- Kocioł gazowy jednofunkcyjny – zapotrzebowanie gazu 4,4 m³/h.

Instalację należy wykonać z rur stalowych czarnych bez szwu wg PN-80/H-74219 gat. R lub R35 łączonych przez spawanie, a z armaturą na gwint z izolacją z konopi lub teflonu.

Rurociągi gazu muszą przebiegać przez pomieszczenia łatwo dostępne i suche, ze spadkiem 4% w kierunku dopływu gazu lub urządzeń gazowych, lecz nie do gazomierza. Rurociągi projektowanej instalacji gazu w części wewnętrznej budynku należy prowadzić w bruzdach przykrywając je chudą, łatwo usuwalną zaprawą cementową. Przy przejściach przez przegrody konstrukcyjne należy stosować tuleje ochronne wypełnione materiałem izolacyjnym. Końce tulei winny wystawać 2 cm poza ściany.

ŁACZENIE PRZYBORÓW GAZOWYCH

Doprowadzenie rurociągu gazu do aparatów gazowych (piec gazowy do c.o. i c.w.u. w kotłowni) pokazano na rysunkach. Urządzenia gazowe łączyć na stałe z przewodami za pomocą dwuzłączki. Na połączeniu zamontować zawór gazowy kulowy ćwierć obrotowy.

PRÓBA SZCZELNOŚCI

Instalację po przedmuchianiu powietrzem należy poddać szczelności sprężonym powietrzem o ciśnieniu 500 hPa przez 30 min. Miernikiem szczelności jest brak spadku ciśnienia na manometrze. Po dokonaniu próby instalację należy zgłosić do Zakładu Gazowniczego w celu dokonania odbioru.

WYTYCZNE BUDOWLANE, PRZEWODY SPALINOWE, WENTYLACJA

Pomieszczenia, w których projektuje się zainstalowanie urządzeń gazowych muszą spełniać warunki:

- a) ciągła wymiana powietrza przez zainstalowanie kratki wentylacyjnych na czynnym kanale,
- b) kanały spalinowe wyprowadzone ponad dach wg PN-89/B-10425,
- c) w pomieszczeniu w którym znajdują się kotły powinny znajdować kanały: wentylacyjny o minimalnych wym. 14x14 mm wyposażony w kratkę wywiewną zamontowana na wysokości min 20 cm od sufitu, spalinowy z wkładem min. $\varnothing$ 150 mm.

Kanały wyprowadzone ponad dach powinny być wyposażone w nakładki deflektorowe

- d) wysokość pomieszczenia, w którym przewiduje się zainstalowanie urządzeń gazowych min. 2,2 m

- e) pomieszczenia z zamontowanym piecem gazowym:

- drzwi otwierane na zewnątrz,

- wyrzut spalin i pobór powietrza do spalania specjalnym przewodem powietrzno-spalinowym,

- f) przewody wentylacyjne i spalinowe należy poddać przeglądowi i odbiorowi przez Zakład Kominiarski.

- g) odprowadzenie spalin rurą stalową gładką (rura giętka tylko ze stali kwasoodpornej) dł. Odcinka pionowego powinna wynosić $2 \times D$ rury, a dł. odcinka poziomego powinna wynosić nie więcej niż 2m ale zaleca się 1 m, na całej długości przewodów spalinowych nie może występować przewężenie ich przekroju.

- h) kubatura pomieszczenia odpowiednia do zainstalowanej mocy zgodnie z prawem bud. dla 24 kW 8m³

UWAGI KOŃCOWE

Prace instalacyjno montażowe i odbiory wykonać zgodnie z „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano montażowych” oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (dz.U.Nr75 z 2002 poz. 690).

7. KURTYNA POWIETRZNA

Nad drzwiami wejściowymi projektuje się wodną kurtynę powietrzną dla zabezpieczenia komfortu temperaturowego w pomieszczeniu 0.01 wiatrołap. Zaprojektowano kurtynę z nagrzewnicą wodną o następujących parametrach:

- np. typ: ELiS A-W-150 (lub równoważną)
- napięcie - 230 V
- maksymalny pobór mocy – 0,25 kW
- wydajność powietrza - 2500 m³/h

DANE TECHNICZNE			
	ELiS A – W – 100	ELiS A – W – 150	ELiS A – W – 200
Wydajność [m ³ /h]	1500	2500	3500
Zasilanie [V/Hz]	~230 / 50		
Maks. pobór mocy [kW]	0,17	0,25	0,34
Maks. pobór prądu [A]	0,72	1,1	1,45
Maks. zasięg [m]*	3		
IP / Klasa izolacji	21 / F		
Przyłącze ["]	½		
Maks. temp. wody grzewczej [°C]	95		
Przyrost temperatury (ΔT) [°C]**	34	25	24
Masa urządzenia [kg]	20,9	28,3	37,1
Masa urządzenia napełnionego wodą [kg]	22,3	29,6	38,8
Maks. poziom ciśnienia akustycznego [dB(A)]***	52	56	57

* zasięg pionowy strumienia izotermicznego, przy prędkości granicznej powyżej 2 m/s

** przyrost temperatury dla powietrza na wlocie do urządzenia o temperaturze 10 °C i czynnika 90/70 °C

*** poziom ciśnienia akustycznego podano dla pomieszczenia o średniej zdolności pochłaniania dźwięku, objętości 500 m³, w odległości 2 m od urządzenia.

8. WENTYLACJA MECHANICZNA

Projekt budowlany obejmuje wentylację mechaniczną nawiewno-wywiewną i wywiewną dla wyodrębnionych pomieszczeń w zależności od ich funkcji i przeznaczenia.

ZAŁOŻENIA PROJEKTOWE

- Obliczenia wymaganej ilości powietrza wentylacyjnego wykonano opierając się na PN83/B-03430 wraz z aneksem, Dz.U. Nr129/97 poz.844, Dz.U.2002 nr 75 poz. 690 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (z późniejszymi zmianami),
- min. krotność wymian dla poszczególnych pomieszczeń
- minimalna ilość powietrza świeżego: minimum 20 m³/h na osobę
- Z pomieszczeń WC i łazienek oraz tam gdzie nie projektuje się wentylacji mechanicznej przyjęto wentylację wyciągową. Jako kryterium do obliczenia ilości powietrza wywiewanego z powyższych pomieszczeń przyjęto ilość powietrza odciąganego z jednego urządzenia sanitarnego.

Założenia projektowe:

- ✓ 50 m³/h na miskę ustępową,
- ✓ min 80m³/h na łazienkę,
- ✓ 30 m³/h na jeden pisuar.

BILANS POWIETRZA WENTYLACYJNEGO

nazwa i nr pomieszczenia	powierzchnia	wysokość	kubatura	krotność wymian powietrza na godzinę	20,00 m ³ /os	ilość osób	ilość powietrza went.	uwagi wielkość centrali	uwagi
	m ²	m	V m ³	n/h			m ³ /h	przyjęto m ³ /h	
0.14 Pom.biurowo-laboratoryjne	20,23				20	2	40	40	parter
0.15 Pom.biurowe-Zarząd	16,67				20	5	100	100	
0.04 Sala konf.	24,76				20	12	240	240	
0.09 Kuchnia	10,75	3	32,25	2			64,50	65	
0.02 Hall/Recepcja+					20	4	80,00	80	
0.03 Hall	16,12	3	48,36	0,5			24,18	25	
1.10 Komunikajca	17,06	3	51,18	0,5			25,59	30	piętro
1.06 Pom. biurowe-Zarząd					20	7	140,00	140	
1.05 Pom. biurowe					20	4	80,00	80,00	
1.03 Archiwum	5,58	3	16,74	2			33,48	35	
1.04 Magazyn sprzętu	8,55	3	25,65	0,5			12,83	20	
Suma								755	
								przyjęć	780

DOBÓR URZADZEŃ I UKŁADÓW WENTYLACYJNYCH

Projektowany układ wentylacyjny nawiewno-wywiewny N1/W1

DOBRANO CENTRALĘ O WYDAJNOŚCI N/W 780/780 m³/h
 Obliczenia C.T. na potrzeby nagrzewnicy wentylacji:

Q_n= 2,40 kW

Centrale wyposażać w wyłącznik główny oraz w system sterowania i automatyki zgodnie z zaleceniami producenta jak również systemową konstrukcją do postawienia centrali na stropie. Nagrzewnice należy podłączyć zgodnie z instrukcją producenta.

Centrala wentylacyjna zlokalizowana będzie w przestrzeni stropodachu wg części graficznej niniejszego opracowania,

Dobrano centralę wentylacyjną nawiewno-wywiewną w wersji leżącej składającej się z następujących sekcji o parametrach:

Część nawiewna

- Sekcja filtra kasetowy, Klasa filtra G4
- Sekcja wymiennika krzyżowego moc odzysku całkowita 8,9 kW
- Sekcja chłodnicy freonowej moc wymiennika 4,1 kW
- Sekcja nagrzewnicy wodnej, moc wymiennika 2,40 kW (glikol etylenowy 35%)
- Sekcja wentylatorowa (nawiew czyste filtry) - moc elektryczna silnika 0,24 kW,

Część wywiewna

- Sekcja filtra kasetowy, Klasa filtra G4
- Sekcja wentylatorowa (wywiew czyste filtry) - moc elektryczna silnika 0,17 kW,

Centrala wyposażona fabrycznie w zabudowaną automatykę zasilająco-sterującą pracy centrali.

UKŁAD CHŁODZENIA – CHŁODNICA CENTRALI

Jednostka zewnętrzna obsługująca chłodnicę centrali:

Agregat skraplający		AOYG14LALL
wydajność chłodnicza	kW	4,3 (0,9-5,4)
typ		inwerter
zasilanie	V	1N 230 50 Hz
pobór mocy nom.	kW	1,33
przewód zasilający	mm ²	3 x 4,0
zabezpieczenie		1 bieg. C16
przewód chłodniczy	Cu	6,35/12,80
max dł./wys. instalacji	m	25/15
ciśnienie akustyczne/chłodzenie	dB(A)	49
wymiary	mm	578*790*300
masa	kg	40
Moduł sterujący		UTI-INV-xx
zasilanie z jedn. zewn.	V	1N 230V 50 Hz
pobór mocy	W	2
przewód sterujący pom. agregatem i modułem	mm ²	3 x Cu 1,5
wejście ON zapotrzebowanie na moc	VDC	0-10 / 10kΩ
wymiary dł*szer*gl	mm	90*70*70
masa	g	240
IP		20
miejsce montażu		do zabudowy

ZAPOTRZEBOWANIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ, DLA POTRZEB PROJEKTOWANEJ WENTYLACJI I KLIMATYZACJI

Zestawienie zapotrzebowania energii:

UKŁAD	lokalizacja	Ilość	Napięcie	Moc elektr. jednostkowa [kW]	Razem [kW]
Centrala N1/W1	stropodach	1	3x400/50	0,50+0,50	1,00
Agregat chłodniczy ACH1	ściana zewn.	1	1x230/50	1,55 chłodzenie	1,33
		Razem			2,33

Zapotrzebowanie energii elektrycznej dla potrzeb wentylacji i klimatyzacji
Przyjęto P_{el} = 3,0 kW

WYMAGANIA TECHNOLOGICZNE

Kanały wentylacyjne

Instalacje wentylacji wykonać z kanałów typu Spiro okrągłych i kanałów prostokątnych. Dokładną prefabrykację przewodów ustalić po sprawdzeniu wymiarów na budowie.

- Kanały i kształtki o przekroju prostokątnym z blachy stalowej ocynkowanej (klasa szczelności D wg Eurovent)
- Kanały i kształtki o przekroju kołowym z blachy stalowej ocynkowanej typu Spiro z fabrycznym, uszczelnieniem z gumy EPDM (klasa szczelności D wg Eurovent)
- Kanały instalacji wentylacji i klimatyzacji należy wyposażyć w szczelne otwory rewizyjne do czyszczenia
- Maksymalna długość przewodów elastycznych przy nawiewnikach 2,00 m; w miejscach widocznych (bez stropów podwieszonych) nie stosować przewodów elastycznych

Izolacja

- Kanały czerpne na odcinku od czerpni do central wentylacyjnych należy zaizolować termicznie wełną mineralną w płaszczu z folii AL. o gr. 80mm.
- Wszystkie kanały wentylacyjne nawiewne i wywiewne należy zaizolować termicznie wełną mineralną w płaszczu z folii AL. o gr 40 mm celem uniknięcia wykropleń wilgoci oraz celem ograniczenia hałasu
- Wszystkie kanały giętkie typu flex powinny być fabryczne zaizolowane j.w. – kanały giętkie stosować w wersji usztywnionej

Uzbrojenie kanałów wentylacyjnych

- Dla ograniczenia hałasu projektuje się tłumiki kanałowe przed i za wentylatorami centrali wentylacyjnej
- Nawiew realizowany będzie poprzez anemostaty nawiewne
- Wywiew realizowany będzie w sposób analogiczny do nawiewu
- Regulację wstępną ilości nawiewanego powietrza przeprowadzić należy za pomocą przepustnic jednopłaszczyznowych umieszczonych na kanałach rozprowadzających powietrze przed zaworami nawiewnymi i wywiewnymi

Wymagania ppoż

Wszystkie układy wentylacyjne muszą zostać zabezpieczone zgodnie z wymogami przepisów ppoż:

- przejścia kanałów wentylacyjnych przez przegrody budowlane należy zabezpieczyć materiałami nie przenoszącymi drgań oraz zapewniającymi wydłużenie cieplne w trakcie pożaru, zgodnie z klasą odporności ogniowej
- kanały instalacji klimatyzacji, kanały wentylacyjne podwieszać stosując odpowiednie systemy podparć oraz zawiesia powinny być wyposażone w gumowe podkładki wibroizolacyjne; podpory i podwieszenia kanałów wentylacji pożarowej powinny mieć odporność ogniową równą odporności pożarowej kanałów

WYTYCZNE BRANŻOWE

Dla potrzeb zabudowy omawianych układów wentylacyjnych przewidzieć należy poniższe czynności dodatkowe :

BUDOWLANE

- Wykonać należy otwory, przebicia w przegrodach budowlanych dla przejść kanałów wentylacji mechanicznej i rurociągów freonowych
- Wykonać należy obudowę otworów wentylacyjnych dla potrzeb ich zamaskowania bądź warunkami ppoż.
- Centralę postawić na stropie na systemowej podkonstrukcji dostarczonej przez producenta centrali.

ELEKTRYCZNE

- Wykonać zasilanie urządzeń wentylacyjnych, grzewczych i chłodniczych.
- Zasilić siłowniki kłap pożarowych (jeśli występują).
- Zasilić siłowniki przepustnic zlokalizowanych na kanałach nawiewno – wywiewnych.

AKPIA

- dostawa producenta central wg wytycznych:

Opis działania sterowania – N1/W1:

Centrala wentylacyjna nawiewno-wywiewna z chłodzeniem pracuje z własną automatyką której zadaniem jest:

- sterowanie odzyskiem ciepła poprzez wymiennik krzyżowy
- utrzymanie temperatury nawiewu w funkcji temperatury wywiewu – Lato, zima $22^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$
- dla ogrzewania – sterowanie zaworem 3-drogowym, pompką obiegu nagrzewnicy
- dla chłodzenia – komunikacja startu agregatu skraplającego
- monitoring w RZS zabrudzenia filtrów
- zabezpieczenie prądowe silników oraz monitoring pracy (praca / awaria), możliwość uruchamiania ręcznego i automatycznego
- sterownik tygodniowej pracy

UWAGI KOŃCOWE INSTALACJI WENTYLACYJNO-KLIMATYZACYJNEJ

- Linie freonowe należy wykonać z przewodów miedzianych instalacji chłodniczych przewody należy łączyć lutem twardym.
- Po wykonaniu linii freonowych należy je poddać próbie ciśnieniowej azotem technicznym w czasie 24h na ciśnienie 15 [Bar].
- Po wykonaniu instalacji należy oczyścić przewody chłodnicze poprzez wytworzenie próżni w instalacji. Należy wytworzyć podciśnienie wewnątrz przewodów aż do uzyskania na manometrach wskazania 0,1 MPa, 76 cm Hg, następnie pompa powinna pracować, przez co najmniej 1 godzinę.
- Instalację należy dopełnić czynnikiem chłodniczym (zgodnie z wytycznymi producenta zawartymi w instrukcji montażowej), a następnie uruchomić i sprawdzić działanie urządzeń.
- Instalację należy wykonać z uwzględnieniem wymagań zawartych w „Warunkach Technicznych Wykonawstwa i Odbioru Robót Budowlano Montażowych cz.II. Instalacje sanitarne i przemysłowe”, Warunkach technicznych wykonania i odbioru instalacji wentylacyjnych” Zeszyt COBRTI Instal Warszawa” przepisach BHP I PPOŻ niniejszych wymaganiach i zgodnie z dokumentacją projektową

- Elementy instalacji wentylacyjnych i instalacji rurowych należy podwieszać lub podierać zgodnie z technologią przedsiębiorstwa montażowego. szczególną uwagę należy zwrócić na elementy o dużej masie jako wzorcowe można traktować elementy mocujące i wsporniki firmy Hilti
- Należy wykonać ramę (wspornik) pod agregat zewnętrzny. Ramę należy zabezpieczyć antykorozyjnie
- Przejścia rurowe instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych przez przegrody oddzielenia ppoż. należy zabezpieczyć zgodnie z klasą odporności ogniowej
- Zamontowane urządzenia klimatyzacyjne należy poddać pierwszemu rozruchowi, który powinien wykonać wykonawca lub zakład serwisowy posiadający autoryzację producenta/dystrybutora zastosowanych urządzeń, przed przystąpieniem do robót rozruchowych należy zapoznać się z dokumentacją DTR zainstalowanych urządzeń oraz dokonać pomiarów instalacji elektrycznej, sprawdzić drożność przewodów odprowadzania skroplin, sprawdzić układy ciśnień w obiegach chłodniczych, sprawdzić prawidłowość działania układów sterowania wykonać korekty układów nastaw sterowania
- Po wykonaniu rozruchu i regulacji systemu układ należy poddać rozruchowi próbnemu (72h). protokół z rozruchu wstępnego należy dołączyć do dokumentacji powykonawczej oraz komplet instrukcji i gwarancji do zastosowanych urządzeń
- Zastosowane materiały i urządzenia powinny posiadać wymagane polskim prawem certyfikaty i dopuszczenia do stosowania. Komplet takich dokumentów należy przekazać inwestorowi po zakończeniu prac instalacyjnych.
- Dwa razy w roku należy przeprowadzać przegląd techniczny instalacji chłodniczej i urządzeń.
- Specyfikacja Materiałowa instalacji wentylacyjnej zostanie zamieszczona w projekcie wykonawczym

9. INSTALACJA KLIMATYZACYJNA VRF

Źródło ciepła i chłodu

W celu pokrycia strat oraz zysków ciepła projektuje VRF (Variable Refrigerant Flow), który umożliwi ogrzewanie lub chłodzenie pomieszczeń na zasadzie bezpośredniego odparowania czynnika roboczego R410A.

System VRF charakteryzujący się zmiennym przepływem czynnika chłodniczego w systemie klimatyzacyjnym umożliwiające płynną regulację wydajności chłodniczej w obrębie każdego pomieszczenia. Przy jednostkach wewnętrznych znajdują się wieloskokowe zawory regulacyjne posiadające co oznacza, że wydajność każdego urządzenia wewnętrznego można płynnie dostosować do aktualnego zapotrzebowania danego pomieszczenia na ciepło/chłód z bardzo dużą dokładnością urządzenia – co w konsekwencji powoduje, duże oszczędności w poborze energii elektrycznej i gazu dla danego pomieszczenia, a w dalszej kolejności dla całego budynku.

Przyjęte rozwiązanie

Pomieszczenia będą ogrzewane i chłodzone za pomocą jednostek kasetonowych i ściennych w układzie bezpośredniego odparowania czynnika R410A, które charakteryzują się cichą pracą gwarantującą odpowiedni komfort osobom znajdującym się w pomieszczeniu. Nie dopuszcza się innego doboru (moc chłodnicza i grzewcza) jednostek wewnętrznych i zewnętrznych ani przewymiarowania układu niż zaprojektowany.

Sterowanie temperaturą odbywać się będzie poprzez przewodowe sterowniki naścienne elektroniczne zlokalizowane po 1 dla każdej jednostki wewnętrznej.

Montaż jednostek wewnętrznych

Do montażu jednostek wewnętrznych freonowych systemu należy użyć pionu oraz poziomicy w celu redukcji hałasu wydawanego przez jednostkę wewnętrzną oraz prawidłowego montażu rur odprowadzenia skroplin. Mocowanie jednostek wewnętrznych musi być odpowiednio wytrzymałe – montaż wykonać zgodnie z zaleceniami DTR wybranego systemu. W czasie montażu jednostki wewnętrzne powinny być zabezpieczone przed pyłem i zanieczyszczeniami.

Montaż agregatu zewnętrznego

Jednostka zewnętrzna zostanie umiejscowiona na przygotowanej konstrukcji wsporczej, którą należy umieścić na elewacji północnej budynku wg części graficznej niniejszego opracowania.

Lokalizacja agregatów powinna umożliwiać dostęp serwisowy wg. wytycznych zawartych w dokumentacji techniczno – ruchowej urządzeń. Pod agregaty należy zastosować gumowe maty antywibracyjne wykonane z twardej gumy odpornej na działanie olei lub wibroizolatory gumowe (po 4 sztuki na agregat).

Zabezpieczenia transportowe nie mogą być usunięte do momentu uruchomienia urządzenia. Magistrala freonowa prowadzona na zewnątrz budynku, powinna zostać zabezpieczona przed działaniem promieniowania UV i działaniem temperatury zewnętrznej.

Zasilanie elektryczne:

Zasilanie agregatu 3 fazowe 400 V, 3x4mm².

Zasilanie jednostki wewnętrznej: 1 fazowe 230V, 3x2,5 mm².

Instalacja freonowa miedziana

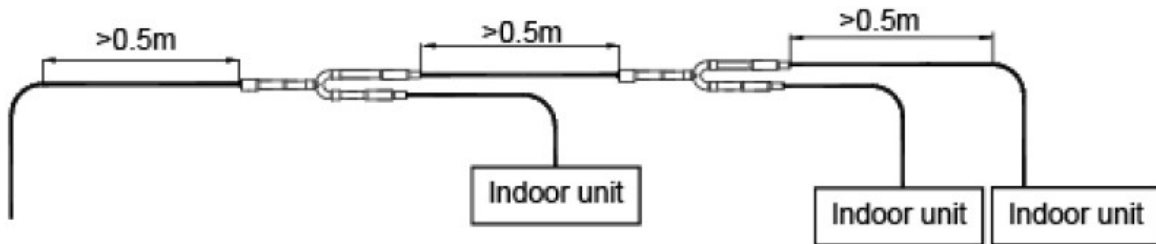
Po przerwaniu prac montażowych na orurowaniu należy zabezpieczyć wolne końce rur napełniając ją azotem do ciśnienia 0,2-0,5 MPa końce zaspawując lub zagniatając.

Odległość mocowania rur powinna odbyć się wg. poniższej tabelki:

<i>Średnica (mm)*</i>	<i>≤ 20</i>	<i>20 ~ 40</i>	<i>≥ 40</i>
<i>Odległość (m)</i>	<i>1</i>	<i>1.5</i>	<i>2</i>

*W przypadku montażu rury cieczowej i gazowej razem należy kierować się średnicą rury cieczowej. Należy zanotować długość położonej instalacji (rura cieczowa), informacja ta niezbędna jest do prawidłowego napełnienia czynnikiem instalacji. Należy unikać punktów podparcia na długości instalacji. Przy montażu instalacji freonowej opartej na trójkątach należy bezwzględnie przestrzegać odległości minimalnych wynikających z dokumentacji techniczno – ruchowej systemów VRF, bezwzględnie przestrzegać zalecanych odległości montażowych:

- pomiędzy dwoma trójkątami $\geq 1\text{m}$,
- pomiędzy trójkątem a jednostką wewnętrzną $\geq 0,5\text{m}$,
- przed i za trójkątem należy zachować odcinek prosty o długości minimum 0,5m.

Spawanie rur powinno odbywać się pod osłoną azotową pod ciśnieniem 0,02 MPa. Dopływ azotu należy odciąć dopiero w momencie kiedy spaw ostygnie.

Uwaga: Do prac montażowych należy używać azotu suchego oraz nie napełniać jednostki zewnętrznej.

Próżnia na instalacji powinna być wykonana do ciśnienia mniejszego niż -755mmHg (-0.1MPa).

Próba szczelności powinna bezwzględnie odbyć się w 3 etapach.

Etap 1: Napełnienie instalacji do ciśnienia 0,3 MPa na czas powyżej 3 min.

Etap 2: Napełnienie instalacji do ciśnienia 1,5 MPa na czas powyżej 3 min.

Etap 3: Napełnienie instalacji do ciśnienia 4,0 MPa na czas powyżej 24 h.

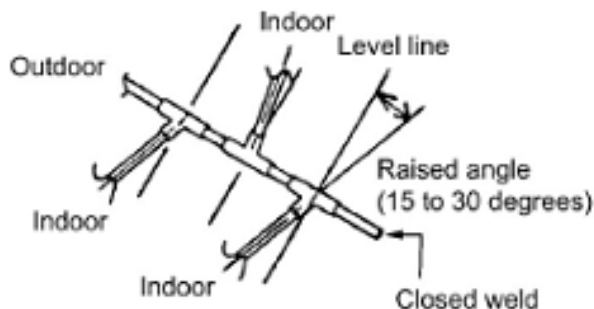
Uwaga:

Jeżeli występuje w czasie testu różnica 1°C, przekłada się to na 0.01 MPa różnicy w ciśnieniu.

Właściwe równanie:

Wartość ciś. = ciśnienie po napełnieniu azotem+(aktualna temp. – temp. po napełnieniu azotem) × 0.01MPa.

Izolację rur należy wykonać po zakończeniu próby szczelności. Należy zastosować izolację chłodniczą o podniesionej wytrzymałości temperaturowej do 120°C. Na rurociągach magistralnych należy zastosować izolację o grubości 19 mm a na rozgałęzieniach 13mm. Przed założeniem izolacji należy zabezpieczyć rury. Napełnienie dodatkowej ilości czynnika chłodniczego powinno odbyć się po uprzednich wyliczeniach i powinno być po czynności napełnienia odnotowane. Montaż trójników wykonywać bezwzględnie z zachowaniem spadku 15-30 stopni w kierunku poziomej magistrali.

Dane średnic linii freonowej zostaną podane w projekcie wykonawczym.

Odprowadzenie skroplin od jednostek wewnętrznych

Należy wykonać instalację odprowadzenia skroplin. Wszystkie klimakonwektory należy wyposażać w pompki skroplin. Instalacja skroplin wykonana będzie z rur kanalizacji wewnętrznej PP łączonych na uszczelkę. Instalację skroplin od pompki skroplin umieszczonych w klimakonwektorach wykonać poprzez podłączenie wężem igielitowym zbrojonym o parametrach:

- maksymalne ciśnienie nie mniejsze jak 1,5 Mpa,
- temperatura działania (°C): od -20 do 60
- Średnica (mm): 6
- Średnica ścianki (mm): 1,5

Wężyki igielitowe wprowadzić do kolektora skroplin poprzez szczelne gumowe połączenia umieszczone na trójnikach kanalizacyjnych. Prowadzenie instalacji skroplin wykonać wg części graficznej. Podłączenie instalacji odprowadzenia skroplin do systemu kanalizacji sanitarnej wykonać przed przerwę powietrzną, na przykład nad syfon umywalki w pomieszczeniach WC, nad kratki ściekowe lub do zbiornika rezerwuaru WC. Przewody prowadzone grawitacyjnie montować z zachowaniem spadku maksymalnym 2%.

Projektuje się pompy skroplin np. typ Mini Orange lub równoważna. Pompka skroplin przeznaczona jest do wykorzystania w klimatyzatorach typu split. Odprowadza wodę gromadzącą się na tacce pod wymiennikiem. Maksymalny przepływ kondensatu: 14l/h przy 0 mtr podnoszenia; Zasilanie: 220V; 1F; 50Hz; Pobór mocy: 20W, Maksymalna wysokość podnoszenia: 8mtr; Maksymalna wysokość zasysania: 1mtr.

Wykonując instalację odpływu skroplin należy dobrać średnicę rur objętości skroplin znajdującej się w instalacji według poniższej tabeli:

<i>Objętość skroplin : V (L/h)</i>	<i>I.D (mm)</i>	<i>Grubość(mm)</i>
<i>$V \leq 14$</i>	<i>$\Phi 25$</i>	<i>3.0</i>
<i>$14 < V \leq 88$</i>	<i>$\Phi 30$</i>	<i>3.5</i>
<i>$88 < V \leq 175$</i>	<i>$\Phi 40$</i>	<i>4.0</i>
<i>$175 < V \leq 334$</i>	<i>$\Phi 50$</i>	<i>4.5</i>
<i>$334 < V$</i>	<i>$\Phi 80$</i>	<i>6.0</i>

Trasa instalacji skroplinowej zostanie pokazana w projekcie wykonawczym.

Specyfikacja urządzeń wchodzących w skład systemu :

Nr	Opis urządzenia	Ilość
1	Jednostka zewnętrzna AJY072LELAH moc chłodnicza nie mniej niż 22,40 kW, moc grzewcza nie mniej niż 25,00 kW zasilanie 3N, 400V, 50Hz, pobór mocy nie więcej niż 6,30 kW (chłodzenie); 5,45 (grzanie) EER nie mniej niż 3,56 COP nie mniej niż 4,56 sprężarka Inwerter rotacyjna powłoka antykorozyjna wymiennika, czynnik R410A Ø przewodów chłodniczych ciecz / gaz Ø 9,52 / Ø 19,05 mm wymiary max. 1428*1080*480 mm, masa nie więcej niż 171 kg zakres pracy chłodzenie -15C do 46C, grzanie -20C do 21C głośność nie więcej niż 52 dB(A) tryb chłodzenia (w odległości 1 m od urządzenia)	1
2	Jednostka wewnętrzna typ ścienny ASYA012GCAH moc chłodnicza nie mniej niż 3,6 kW, moc grzewcza nie mniej niż 4,1 kW pobór mocy nie większy niż 25W,	1

	<p>zasilanie 1N, 230V, 50Hz masa nie większa niż 9,0 kg, wymiary nie większy niż: 268*840*203 mm zawór rozprężny wewnątrz urządzenia min pięć stopni regulacji wydajności wydatek powietrza na najniższym biegu w trybie chłodzenia nie mniejszy niż 330 m3/h głośność na najniższym biegu w trybie chłodzenia nie więcej niż 24 dB(A) Ø przewodów chłodniczych ciecz / gaz Ø 6,35 / Ø 12,70 mm przyłącze skroplin Ø wewn. 13,8 mm, Ø zewn. 15,8-16,7 mm</p>	
3	<p>Jednostka wewnętrzna typ ścienny ASYA18GBCH moc chłodnicza nie mniej niż 5,6 kW, moc grzewcza nie mniej niż 6,3 kW pobór mocy nie większy niż 32 W, zasilanie 1N, 230V, 50Hz masa nie większa niż 15,0 kg, wymiary nie większy niż: 320*998*238 mm zawór rozprężny wewnątrz urządzenia czujnik obecności min trzy stopnie regulacji wydajności wydatek powietrza na najniższym biegu w trybie chłodzenia nie mniejszy niż 690 m3/h głośność na najniższym biegu w trybie chłodzenia nie więcej niż 35 dB(A) Ø przewodów chłodniczych ciecz / gaz Ø 9,52 / Ø 12,70 mm przyłącze skroplin Ø wewn. 12,0 mm, Ø zewn. 16 mm</p>	1
4	<p>Jednostka wewnętrzna typ kasetonowy typ jak AUXB09GALH moc chłodnicza nie mniejsza niż 2,8 kW moc grzewcza nie mniejsza niż 3,2 kW nominalny pobór mocy elektrycznej nie większy niż 25 W zasilanie 1N, 230V, 50Hz masa nie większa niż 15 kg wymiary nie większy niż 245*570*570 mm maskownica UTG-UFYC-W wymiar 50*700*700 wbudowana pompka odprowadzenia skroplin zawór rozprężny wewnątrz urządzenia filtr przeciwgrzybiczny min trzy stopnie regulacji wydajności głośność w trybie chłodzenia nie większa niż 25 dB(A) (niskie obroty) przy wydatku powietrza nie mniejszym niż 350 m³/h Ø przewodów chłodniczych ciecz / gaz Ø 6,35 / Ø 12,70 mm przyłącze skroplin Ø wewn. 25 mm, Ø zewn. 32 mm</p>	3
5	<p>Jednostka wewnętrzna typ kasetonowy typ jak AUXB12GALH moc chłodnicza nie mniejsza niż 3,6 kW moc grzewcza nie mniejsza niż 4,1 kW nominalny pobór mocy elektrycznej nie większy niż 29 W zasilanie 1N, 230V, 50Hz masa nie większa niż 15 kg wymiary nie większy niż 245*570*570 mm maskownica UTG-UFYC-W wymiar 50*700*700 wbudowana pompka odprowadzenia skroplin zawór rozprężny wewnątrz urządzenia filtr przeciwgrzybiczny min trzy stopnie regulacji wydajności głośność w trybie chłodzenia nie większa niż 27 dB(A) (niskie obroty) przy wydatku powietrza nie mniejszym niż 390 m³/h Ø przewodów chłodniczych ciecz / gaz Ø 6,35 / Ø 12,70 mm przyłącze skroplin Ø wewn. 25 mm, Ø zewn. 32 mm</p>	1
6	<p>Jednostka wewnętrzna typ kasetonowy typ jak AUXB18GALH moc chłodnicza nie mniejsza niż 5,6 kW moc grzewcza nie mniejsza niż 6,3 kW nominalny pobór mocy elektrycznej nie większy niż 36 W zasilanie 1N, 230V, 50Hz masa nie większa niż 17 kg wymiary nie większy niż 245*570*570 mm maskownica UTG-UFYC-W wymiar 50*700*700 wbudowana pompka odprowadzenia skroplin</p>	1

	zawór rozprężny wewnątrz urządzenia filtr przeciwgrzybiczny min trzy stopnie regulacji wydajności głośność w trybie chłodzenia nie większa niż 27 dB(A) (niskie obroty) przy wydatku powietrza nie mniejszym niż 400 m ³ /h Ø przewodów chłodniczych ciecz / gaz Ø 9,52 / Ø 15,88 mm przyłącze skroplin Ø wew. 25 mm, Ø zewn. 32 mm	
7	Trójnik montażowy UTP-AX054A	4
8	Trójnik montażowy UTP-AX090A	2
9	Pilot przewodowy UTY-RNRY z panelem dotykowym - różne rodzaje programów WŁ/WYŁ/tygodniowy - nastawa temperatury, trybu pracy - wyświetlanie kodu błędy w przypadku wystąpienia awarii - historia błędów (zapamiętywanie minimum 16 kodów błędu) - wbudowany czujnik temperatury - podświetlenie ekranu - ustawienia górnego i dolnego limitu nastawy temperatury - możliwość ustawienia automatycznego wyłączenia jednostki o wskazanej godzinie	7
10	Grzałka tacy ociekowej jednostki zewnętrznej, 4 m kabel grzejny 40 W/mb 230V/1N/50Hz, 1 mb kabel YLY, wtyczka do złącza CN15, dla pracy systemu w trybie grzania dla temperatur -20C	1

1.

Nr	Opis urządzenia	Ilość
1	Klimatyzator Split Inwerter typ ścienny ASYG18LFC/AOYG18LFC wydajność chłodnicza nie mniej niż 5,2 (0,9 – 6,0 kW płynna regulacja) wydajność grzewcza nie mniej niż 6,3 (0,9 –9,1 kW płynna regulacja) nominalny pobór mocy elektrycznej nie więcej niż 1,52 kW chłodzenie masa jednostki wewnętrznej nie większa niż 14,0 kg wymiar jednostki zewnętrznej nie większy niż 620*790*290 mm wys*szer*gl masa jednostki zewnętrznej nie większa niż 41 kg wymiar jednostki wewnętrznej nie większy niż 320*998*238 mm wys*szer*gl głośność jednostki wewnętrznej na najniższym biegu nie większa niż 26 dB(A) ciśnienie akustyczne głośność jednostki zewnętrznej nie większa niż 50 dB(A) ciśnienie akustyczne w trybie chłodzenia minimum 4 stopnie regulacji wydajności instalacja chłodnicza 6,35/12,70 mm Cu ciecz / gaz przyłącze skroplin Ø wew. 12 mm, Ø zewn. 16 mm klasa energetyczna dla chłodzenia nie niższa niż A++ funkcja Auto Restart filtr jonowy (usuwa nieprzyjemne zapachy) filtr polifenolowy (absorbuje drobne cząstki kurzu, zarodniki grzybów, mikroorganizmy) sygnalizacja czyszczenia filtra (diody sygnalizuje konieczność czyszczenia filtra) zmywalny panel obudowy (możliwość zdemontowania obudowy do umycia) programator (programator cykli pracy) automatyczne żaluzje pionowe i poziome atest PZH zasilanie jednostki zewnętrznej 220-240V 1N 50Hz przewód zasilający 3*3,5-4,0 mm ² , przewód sterujący pomiędzy jednostką wewnętrzną i zewnętrzną 4x1,5-2,5mm ² , zabezpieczenie nadprądowe 1-biegunowy C16 doładowanie czynnika chłodniczego powyżej 15m instalacji – 20g/m Pilot bezprzewodowy	2
2	Zestaw do pracy całorocznej w trybie chłodzenia	2
3	Zestaw do pracy naprzemiennej TS4	1

Wytyczne branża elektryczna

Urządzenia VRF zasilić zgodnie z DTR producenta systemu i wg projektu branży elektrycznej.

Wytyczne branża budowlana

Wszędzie gdzie wymagana jest izolacja ppoż. przy przejściach przez przegrody należy wykonać uszczelnienie o odpowiedniej klasie odporności ogniowej. Prowadzone przewody chłodnicze ciecż/gaz w pomieszczeniach prowadzone będą po ścianach. W miejscach wskazanych przez inwestora linię freonową należy obudować płytą GK lub maskownicami z PCV. Przebiegi w przegrodach budowlanych i demontaże wykonać wg części rysunkowej opracowania. Dane średnic linii freonowej zostaną podane w projekcie wykonawczym.

projektował:

sprawił: